

Ontwerp van decreet tot instelling van een toetsingskader en een vaste commissie om verzoeken tot teruggave van cultuurgoederen die geroofd zijn in het kader van de nazivervolging, te behandelen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als: Nazi-roofkunst-restitutiedecreet van [DATUM in te vullen].

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
- 2° adviesvraag: een vraag om advies aan de restitutiecommissie over een verzoek om een cultuurgoed terug te geven, waarover de verzoekers stellen dat de oorspronkelijke eigenaar onvrijwillig het bezit verloor door omstandigheden die moeten worden toegerekend aan het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945;
- 3° binnen de Vlaamse Gemeenschap: in het Nederlandse taalgebied of in instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;

- 4° claimonderzoek: herkomstonderzoek naar het cultuurgoed waarover een teruggaveverzoek werd ingediend;
- 5° Collectie Vlaamse Gemeenschap: het geheel van erfgoed- en kunstcollecties, en ook de individuele cultuurgoederen, die eigendom zijn van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest en waarvan de Vlaamse Regering het beheer heeft toevertrouwd aan de administratie van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het roerend cultureel erfgoed;
- 6° cultuurgoed: ieder voorwerp dat van belang is voor de archeologie, de prehistorie, de geschiedenis, de letterkunde, de kunst of de wetenschap zoals opgenomen in de bijlage bij verordening (EU) 2019/880 van het Europees parlement en de raad van 17 april 2019 betreffende het binnenbrengen en de invoer van cultuurgoederen;
- 7° lokale overheid: een organisatie op wie het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur of het Provinciedecreet van 9 december 2005 van toepassing is;
- 8° teruggave: de overdracht van de juridische eigendom van een cultuurgoed;
- 9° verzoek tot teruggave: een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed, waarover de verzoekers stellen dat de oorspronkelijke eigenaar onvrijwillig het bezit verloor door omstandigheden die moeten worden toegerekend aan het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945;
- 10° verzoeker: de indiener van een verzoek tot teruggave.

Art. 4. Dit decreet schept een kader voor de behandeling van verzoeken tot teruggave van cultuurgoederen die tegenwoordig deel uitmaken van de Collectie Vlaamse Gemeenschap of zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevinden.

Hoofdstuk 2. Oprichting en mandaat van de restitutiecommissie

Art. 5. Er wordt een Vlaamse restitutiecommissie nazi-roofkunst, hierna restitutiecommissie te noemen, opgericht, met de volgende taken:

- 1° op basis van billijkheid en rechtvaardigheid een advies formuleren om een verzoek tot teruggave van cultuurgoederen die deel uitmaken van de Collectie Vlaamse Gemeenschap, in te willigen of af te wijzen. Afhankelijk van de bijzondere omstandigheden van het verzoek tot teruggave, kan de restitutiecommissie ook een andere oplossing dan teruggave voor het verzoek tot teruggave adviseren;
- 2° op basis van billijkheid en rechtvaardigheid een advies formuleren om een verzoek tot teruggave van cultuurgoederen die zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevinden, maar geen deel uitmaken van de Collectie Vlaamse Gemeenschap, in te willigen of af te wijzen. Afhankelijk van de bijzondere omstandigheden van het verzoek tot teruggave, kan de restitutiecommissie ook een andere oplossing dan teruggave voor het verzoek tot teruggave adviseren;
- 3° communiceren over haar mandaat, reglement, werking, procedures en beslissingskader en bereikbaar zijn via een centraal contactpunt;

- 4° op verzoek of op eigen initiatief aan de Vlaamse Regering advies verlenen over aangelegenheden die betrekking hebben op cultuurgoederen waarvan de oorspronkelijke eigenaar mogelijk, door omstandigheden die moeten worden toegerekend aan het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945, onvrijwillig het bezit verloor, alsook het beleid rond proactief herkomstonderzoek;
- 5° in voorkomend geval, de bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, adviseren over de vraag of nieuwe feiten of omstandigheden worden aangebracht, die een behandeling van een ingediende adviesvraag rechtvaardigen, zoals vermeld in artikel 7, 1°, f), 2°, f), 3°, b), 4°, f) en 5°, b).

Hoofdstuk 3. Procedures bij restitutieverzoeken

Art. 6. Het indienen van een adviesvraag verloopt op de volgende wijze:

- 1° de Vlaamse Regering of de verzoeker dient een adviesvraag over een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed uit de Collectie Vlaamse Gemeenschap in bij de restitutiecommissie. De restitutiecommissie brengt de Vlaamse Regering, de verzoeker en, in voorkomend geval, de instelling die het cultuurgoed in bewaring heeft, op de hoogte van deze adviesvraag;
- 2° de lokale overheid of de verzoeker dient een adviesvraag over een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed dat eigendom is van een lokale overheid en zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevindt, in bij de restitutiecommissie. De restitutiecommissie brengt de lokale overheid, de bewarende instelling en de verzoeker op de hoogte van deze adviesvraag;
- 3° de verzoeker of de privé-eigenaar dient een adviesvraag over een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed dat eigendom is van de privé-eigenaar en zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevindt, in bij de restitutiecommissie. De restitutiecommissie brengt de privé-eigenaar en de verzoeker op de hoogte van deze adviesvraag.

Art. 7. De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, toetst de ontvankelijkheid van de adviesvragen op de volgende wijze:

- 1° in geval van een adviesvraag over een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed dat deel uitmaakt van de Collectie Vlaamse Gemeenschap, neemt de restitutiecommissie die adviesvraag in behandeling als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:
 - a) de verzoeker heeft onderzoek verricht dat de onvrijwilligheid van het bezitsverlies op het eerste gezicht ondersteunt. Dit onderzoek werd toegevoegd aan de adviesvraag;
 - b) de verzoeker heeft de eigendomspositie van het cultuurgoed van diens rechtsvoorganger aannemelijk gemaakt. Bij de beoordeling daarover wordt rekening gehouden met lacunes en dubbelzinnigheden als gevolg van de tijd die is verstreken en de bijzondere omstandigheden van het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945 en de Holocaust. De documentatie van de verzoeker hieromtrent werd toegevoegd aan de adviesvraag;
 - c) de verzoeker heeft aannemelijk gemaakt dat de verzoeker behoort tot de kring van rechthebbenden ten aanzien van het vermogen

van de oorspronkelijke eigenaar, en heeft aannemelijk gemaakt dat de verzoeker alle bekende rechthebbenden vertegenwoordigt. De verzoeker geeft inzicht in de vermogensrechtelijke positie van de voormalige eigenaar waaruit blijkt wie gerechtigd zijn tot diens vermogen. De documentatie van de verzoeker hieromtrent werd toegevoegd aan de adviesvraag;

- d) ingeval een vertegenwoordiger optreedt voor de verzoeker, heeft de vertegenwoordiger een volmacht ingediend waaruit blijkt dat de vertegenwoordiger gemachtigd is om in naam van de verzoeker te handelen. Deze volmacht werd toegevoegd aan de adviesvraag;
- e) de Vlaamse Regering heeft duidelijkheid verschaft over de huidige juridische status van het cultuurgoed;
- f) het betreft geen zaak waarover een gerechtelijke procedure aanhangig is of in het verleden een inhoudelijk rechterlijk oordeel is gegeven, noch een cultuurgoed waarvan rechthebbenden eerder uitdrukkelijk afstand hebben gedaan. Een adviesvraag kan toch in behandeling worden genomen als nieuwe feiten of omstandigheden worden aangebracht, die een behandeling rechtvaardigen. Bij de afweging daarvan kan de restitutiecommissie om advies worden gevraagd.

2° in geval van een adviesvraag die een verzoeker heeft ingediend over een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed dat eigendom is van een lokale overheid en zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevindt, neemt de restitutiecommissie die adviesvraag in behandeling als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- a) de verzoeker heeft onderzoek verricht dat de onvrijwilligheid van het bezitsverlies op het eerste gezicht ondersteunt. Dit onderzoek werd toegevoegd aan de adviesvraag;
- b) de verzoeker heeft de eigendomspositie van het cultuurgoed van diens rechtsvoorganger aannemelijk gemaakt. Bij de beoordeling daarvan wordt rekening gehouden met lacunes en dubbelzinnigheden als gevolg van de tijd die is verstreken en de bijzondere omstandigheden van het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945 en de Holocaust. De documentatie van de verzoeker hieromtrent werd toegevoegd aan de adviesvraag;
- c) de verzoeker heeft aannemelijk gemaakt dat de verzoeker behoort tot de kring van rechthebbenden ten aanzien van het vermogen van de oorspronkelijke eigenaar, en alle bekende rechthebbenden vertegenwoordigt. De verzoeker geeft inzicht in de vermogensrechtelijke positie van de voormalige eigenaar waaruit blijkt wie gerechtigd zijn tot diens vermogen. De documentatie van de verzoeker hieromtrent werd toegevoegd aan de adviesvraag;
- d) ingeval een vertegenwoordiger optreedt voor de verzoeker, heeft de vertegenwoordiger een volmacht ingediend waaruit blijkt dat de vertegenwoordiger gemachtigd is om in naam van de verzoeker te handelen. De volmacht wordt mee ingediend bij de adviesvraag;
- e) de lokale overheid heeft duidelijkheid verschaft over de huidige juridische status van het cultuurgoed;
- f) het betreft geen zaak waarover een gerechtelijke procedure aanhangig is of in het verleden een inhoudelijk rechterlijk oordeel

is gegeven, noch een cultuurgoed waarvan rechthebbenden eerder uitdrukkelijk afstand hebben gedaan. Een adviesvraag kan toch in behandeling worden genomen als nieuwe feiten of omstandigheden worden aangebracht, die een behandeling rechtvaardigen. Bij de afweging daarvan kan de restitutiecommissie om advies worden gevraagd.

3° in geval van een adviesaanvraag die een lokale overheid heeft ingediend, over een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed dat eigendom is van een lokale overheid en zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevindt, neemt de restitutiecommissie die adviesvraag in behandeling, als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- a) de lokale overheid heeft duidelijkheid verschaft over de huidige juridische status van het cultuurgoed;
- b) het betreft geen zaak waarover een gerechtelijke procedure aanhangig is of in het verleden een inhoudelijk rechterlijk oordeel is gegeven, noch een cultuurgoed waarvan rechthebbenden eerder uitdrukkelijk afstand hebben gedaan. Een adviesvraag kan toch in behandeling worden genomen als nieuwe feiten of omstandigheden worden aangebracht, die een behandeling rechtvaardigen. Bij de afweging daarvan kan de restitutiecommissie om advies worden gevraagd;
- c) de lokale overheid heeft het verzoek tot teruggave aan de restitutiecommissie bezorgd. In het verzoek tot teruggave wordt al de volgende informatie opgenomen:
 - 1) het onderzoek van de verzoeker dat de onvrijwilligheid van het bezitsverlies op het eerste gezicht ondersteunt;
 - 2) de verduidelijking door de verzoeker diene eigendomspositie van het cultuurgoed van diens rechtsvoorganger aannemelijk maakt. Bij de beoordeling daarvan wordt rekening gehouden met lacunes en dubbelzinnigheden als gevolg van de tijd die is verstreken en de bijzondere omstandigheden van het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945 en de Holocaust;
 - 3) de verduidelijking door de verzoeker waaruit blijkt dat het aannemelijk is dat de verzoeker behoort tot de kring van rechthebbenden ten aanzien van het vermogen van de oorspronkelijke eigenaar, en dat de verzoeker alle bekende rechthebbenden vertegenwoordigt. De verzoeker geeft inzicht in de vermogensrechtelijke positie van de voormalige eigenaar waaruit blijkt wie gerechtigd zijn tot diens vermogen;
 - 4) ingeval een vertegenwoordiger optreedt voor de verzoeker, de volmacht waaruit blijkt dat de vertegenwoordiger gemachtigd is om in naam van de verzoeker te handelen.

4° in geval van een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed dat deel uitmaakt van het bezit van een privé-eigenaar en zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevindt, ingediend door de verzoeker, neemt de restitutiecommissie die adviesvraag in behandeling als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- a) de verzoeker heeft onderzoek verricht dat de onvrijwilligheid van het bezitsverlies op het eerste gezicht ondersteunt. Dit onderzoek werd toegevoegd aan de adviesvraag;
- b) de verzoeker heeft de eigendomspositie van het cultuurgoed van diens rechtsvoorganger aannemelijk gemaakt. Bij de beoordeling daarvan wordt rekening gehouden met lacunes en dubbelzinnigheden als gevolg van de tijd die is verstreken en de bijzondere omstandigheden van het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945 en de Holocaust. De documentatie van de verzoeker hieromtrent werd toegevoegd aan de adviesvraag;
- c) de verzoeker heeft aannemelijk gemaakt dat de verzoeker behoort tot de kring van rechthebbenden ten aanzien van het vermogen van de oorspronkelijke eigenaar, en alle bekende rechthebbenden vertegenwoordigt. De verzoeker geeft inzicht in de vermogensrechtelijke positie van de voormalige eigenaar waaruit blijkt wie gerechtigd zijn tot diens vermogen. De documentatie van de verzoeker hieromtrent werd toegevoegd aan de adviesvraag;
- d) de huidige eigenaar heeft duidelijkheid verschaft over de huidige juridische status van het cultuurgoed;
- e) ingeval een vertegenwoordiger optreedt voor de verzoeker, heeft de vertegenwoordiger een volmacht ingediend waaruit blijkt dat de vertegenwoordiger gemachtigd is om in naam van de verzoeker te handelen. De volmacht wordt mee ingediend bij de adviesvraag;
- f) het betreft geen zaak waarover een gerechtelijke procedure aanhangig is of in het verleden een inhoudelijk rechterlijk oordeel is gegeven, noch een cultuurgoed waarvan rechthebbenden eerder uitdrukkelijk afstand hebben gedaan. Een adviesvraag kan toch in behandeling worden genomen als nieuwe feiten of omstandigheden worden aangebracht, die een behandeling rechtvaardigen. Bij de afweging daarvan kan de restitutiecommissie om advies worden gevraagd.

5° in geval van een adviesvraag over een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed dat deel uitmaakt van het bezit van een privé-eigenaar en zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevindt, ingediend door de privé-eigenaar, neemt de restitutiecommissie die adviesvraag in behandeling als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- a) de huidige eigenaar heeft duidelijkheid verschaft over de huidige juridische status van het cultuurgoed;
- b) het betreft geen zaak waarover een gerechtelijke procedure aanhangig is of in het verleden een inhoudelijk rechterlijk oordeel is gegeven, noch een cultuurgoed waarvan rechthebbenden eerder uitdrukkelijk afstand hebben gedaan. Een adviesvraag kan toch in behandeling worden genomen als nieuwe feiten of omstandigheden worden aangebracht, die een behandeling rechtvaardigen. Bij de afweging daarvan kan de restitutiecommissie om advies worden gevraagd;
- c) de privé-eigenaar heeft het verzoek tot teruggave aan de restitutiecommissie bezorgd. In het verzoek tot teruggave wordt al de volgende informatie opgenomen:

- 1) het onderzoek van de verzoeker dat de onvrijwilligheid van het bezitsverlies op het eerste gezicht ondersteunt;
- 2) de verduidelijking door de verzoeker die de eigendomspositie van het cultuurgoed van diens rechtsvoorganger aannemelijk maakt. Bij de beoordeling daarvan wordt rekening gehouden met lacunes en dubbelzinnigheden als gevolg van de tijd die is verstreken en de bijzondere omstandigheden van het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945 en de Holocaust;
- 3) de verduidelijking door de verzoeker waaruit blijkt dat het aannemelijk is dat de verzoeker behoort tot de kring van rechthebbenden ten aanzien van het vermogen van de oorspronkelijke eigenaar, en dat de verzoeker alle bekende rechthebbenden vertegenwoordigt. De verzoeker geeft inzicht in de vermogensrechtelijke positie van de voormalige eigenaar waaruit blijkt wie gerechtigd zijn tot diens vermogen;
- 4) ingeval een vertegenwoordiger optreedt voor de verzoeker, de volmacht waaruit blijkt dat de vertegenwoordiger gemachtigd is om in naam van de verzoeker te handelen.

Art. 8. De restitutiecommissie bezorgt het advies, vermeld in artikel 5, 1°, aan de Vlaamse Regering. Het afschrift van dat advies en, als dat nodig is, een gedeeltelijke vertaling van de belangrijkste passages, worden bezorgd aan de verzoeker en aan de bewarende instelling.

Art. 9. De restitutiecommissie bezorgt het advies, vermeld in artikel 5, 2°, en, als dat nodig is, een gedeeltelijke vertaling van de belangrijkste passages, aan de indieners van de adviesvraag.

Hoofdstuk 4. De samenstelling van de restitutiecommissie

Art. 10. De restitutiecommissie bestaat uit een oneven aantal leden, namelijk minimaal vijf en maximaal negen. De voorzitter heeft bij staking van stemmen de doorslaggevende stem.

In de restitutiecommissie zijn al de volgende competenties vertegenwoordigd:

- 1° herkomstonderzoek;
- 2° cultureel erfgoedrecht;
- 3° geschiedenis van Wereldoorlog II en de Holocaust;
- 4° collectiebeheer.

De leden van de restitutiecommissie maken geen deel uit van de administratie van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het roerend cultureel erfgoed, en werken niet onder de verantwoordelijkheid van een lid van de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering benoemt en ontslaat de leden van de restitutiecommissie.

De leden worden benoemd voor een periode van vijf jaar.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de samenstelling, de werking en de evaluatie van de restitutiecommissie, en de aanstelling en het ontslag van de leden.

Art. 11. De kosten van de restitutiecommissie komen voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap.

In het eerste lid wordt verstaan onder kosten:

- 1° expertenvergoedingen voor de leden van de restitutiecommissie en eventuele externe experts;
- 2° advieskosten van eventuele externe experts;
- 3° een reis- en verblijfvergoeding voor de leden van de restitutiecommissie en eventuele externe experts.

De Vlaamse Regering stelt de vergoedingen van de leden van de restitutiecommissie en externe experts vast.

Hoofdstuk 5. Interne werking van de restitutiecommissie

Art. 12. Het secretariaat van de restitutiecommissie wordt waargenomen door de bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst.

Art. 13. De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, voert het claimonderzoek uit. Binnen het kader van dit claimonderzoek kan de bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, onder voorwaarde van vertrouwelijkheid zoals bepaald in artikel 28, informatie uitwisselen met onderzoekers, waarover deze dienst van mening is dat ze een bijdrage leveren voor het claimonderzoek.

De restitutiecommissie kan gemotiveerd externe experts aantrekken voor specifieke, bijkomende onderzoeksvragen waarop de experts in de restitutiecommissie zelf geen antwoord hebben en, afhankelijk van het dossier, ook externe experts uitnodigen voor deelname aan haar werkzaamheden. De procedures hiervoor zijn onderwerp van het huishoudelijk reglement van de restitutiecommissie.

Art. 14. Tijdens de behandeling van adviesvragen hanteert de restitutiecommissie het beginsel van hoor en wederhoor.

Het volledige dossier, dat bestaat uit de adviesvraag, het ontvankelijkheidsonderzoek, het verzoek tot teruggave en het claimonderzoek, wordt voorgelegd aan de verzoeker en de huidige eigenaar van het cultuurgoed in kwestie. De restitutiecommissie nodigt daarbij de verzoeker en de huidige eigenaar van het cultuurgoed in kwestie uitdrukkelijk uit om, zo zij dat wensen, schriftelijk op deze documenten te reageren.

De reacties, vermeld in het tweede lid, worden toegevoegd aan het dossier waarop de restitutiecommissie haar beoordeling en advies baseert.

Art. 15. De Vlaamse Regering zorgt ervoor dat de restitutiecommissie tijdig en volledig kan beschikken over alle stukken die ze in verband met de uitoefening van haar taak nodig heeft en die zich in handen van de Vlaamse overheid bevinden.

Binnen de uitvoering van de taken van de restitutiecommissie zijn de beperkingen die bij artikel II.33 tot en met II.39 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 zijn gesteld aan de openbaarheid van bestuursdocumenten en de toegankelijkheid van archiefbestanden, niet van toepassing.

Art. 16. De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, maakt de adviezen van de restitutiecommissie openbaar als die geen gegevens bevatten die niet verspreid mogen worden conform artikel II.2, vierde lid, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De restitutiecommissie brengt ieder jaar verslag uit aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering bezorgt het verslag vervolgens aan het Vlaams Parlement.

Art. 17. De restitutiecommissie stelt een huishoudelijk reglement op, en legt dat ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 6. Dossiersamenstelling

Art. 18. De restitutiecommissie formuleert haar advies, vermeld in artikel 5 1° en 2°, op basis van minstens volgende elementen:

- 1° de adviesvraag;
- 2° het ontvankelijkheidsonderzoek;
- 3° het verzoek tot teruggave;
- 4° het claimonderzoek;
- 5° eventuele bijkomende onderzoeken of adviezen van externe experts op verzoek van de restitutiecommissie;
- 6° de reacties van verzoeker en eigenaar.

Hoofdstuk 7. Materieel advieskader restitutieverzoeken

Art. 19. De restitutiecommissie neemt bij het formuleren van het advies over een teruggave, een afwijzing van een verzoek tot teruggave of een voorstel tot een andere oplossing, volgende omstandigheden samen in aanmerking:

- 1° dat het in hoge mate aannemelijk is dat het cultuurgoed toebehoorde aan de persoon die in het verzoek wordt aangewezen als oorspronkelijke eigenaar, en dat die het bezit daarover door omstandigheden die moeten worden toegerekend aan het naziregime, onvrijwillig heeft verloren in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945;
- 2° dat de verzoeker rechthebbende is van het vermogen van de oorspronkelijke eigenaar en de rechthebbenden vertegenwoordigt;
- 3° dat er al dan niet bijzondere omstandigheden bestaan die de onvoorwaardelijke teruggave in de weg staan.

Art. 20. De restitutiecommissie beoordeelt of de cultuurgoederen effectief door omstandigheden die moeten worden toegerekend aan het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945, onvrijwillig verloren zijn geraakt. Bij de beoordeling neemt de restitutiecommissie de volgende principes in acht:

- 1° bij de beoordeling van de onvrijwilligheid houdt de restitutiecommissie rekening met lacunes en dubbelzinnigheden als gevolg van de tijd die is verstreken en de bijzondere omstandigheden van het naziregime in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945 en de Holocaust;
- 2° in geval van bezitsverlies door een eigenaar die tot een door het naziregime vervolgte bevolkingsgroep behoorde in de periode van 30 januari 1933 tot en met 8 mei 1945, geldt een vermoeden van onvrijwillig bezitsverlies. Het bezitsverlies is het gevolg van:
 - a) een inbeslagname of een toe-eigening op grond van discriminerende nazimaatregelen;
 - b) een verkoop onder dwang;
 - c) het onbeheerd achterlaten in verband met een vlucht of vrijheidsberoving;
- 3° in geval van een verkoop in een periode of op een locatie waar op dat moment geen sprake was van discriminerende nazimaatregelen die de eigenaar direct troffen, of in geval van een verkoop door kunsthandel, wordt de onvrijwilligheid in hoge mate aannemelijk gemaakt.

Hoofdstuk 8. Gevolg van de adviezen van de restitutiecommissie over een verzoek tot teruggave van een cultuurgoed uit de Collectie Vlaamse Gemeenschap

Art. 21. De Vlaamse Regering beslist over het verzoek, na advies zoals vermeld in artikel 5, 1°.

Art. 22. Als de Vlaamse Regering beslist tot eigendomsoverdracht van een cultuurgoed uit de Collectie Vlaamse Gemeenschap, kan de Vlaamse Regering ter uitvoering van haar beslissing in voorkomend geval het cultuurgoed aan het openbaar domein onttrekken en vervolgens aan de verzoekers restitueren.

Hoofdstuk 9. Bepalingen over de gegevensverwerking

Art. 23. De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, met de volgende doelstellingen:

- 1° beoordelen of een verzoek tot teruggave dat voor advies aan de restitutiecommissie wordt voorgelegd, voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden;
- 2° verzamelen van bijkomende informatie om het verzoek tot teruggave dat voor advies aan de restitutiecommissie wordt voorgelegd, te vervolledigen volgens de ontvankelijkheidsvoorwaarden die vastgelegd zijn bij de aanvang van de procedure;
- 3° de werking van het secretariaat van de restitutiecommissie;
- 4° claimonderzoek uitvoeren.

Art. 24. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° verzoekers en hun eventuele vertegenwoordigers die een adviesvraag voorleggen;
- 2° eigenaars van cultuurgoeederen waarover een adviesvraag wordt ingediend;
- 3° de leden van de restitutiecommissie;
- 4° externe experts die op verzoek van de restitutiecommissie betrokken worden bij de behandeling van de adviesvragen door de restitutiecommissie;
- 5° personen die vermeld worden in adviesaanvragen en de bijlagen ervan.

Art. 25. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° voor de categorie van betrokkenen, vermeld in artikel 24, 1°:
 - a) de identificatiegegevens en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid;
 - b) de adres- en contactgegevens;
 - c) de vermogensrechtelijke positie van de voormalige eigenaar, waaruit blijkt dat het aannemelijk is dat de verzoeker behoort tot de kring van rechthebbenden ten aanzien van het vermogen van de oorspronkelijke eigenaar, en alle bekende rechthebbenden vertegenwoordigt;
- 2° voor de categorie van betrokkenen, vermeld in artikel 24, 2°:
 - a) de identificatiegegevens en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid;
 - b) de adres- en contactgegevens;
 - c) de juridische status van het object ten opzichte van de huidige eigenaar;
- 3° voor de categorie van betrokkenen, vermeld in artikel 24, 3° en 4°:
 - a) de identificatiegegevens en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid;
 - b) de tewerkstellingsgegevens;
 - c) de adres- en contactgegevens;
 - d) de gegevens over expertise;
- 4° voor de categorieën van betrokkenen, vermeld artikel 24, 5°:
 - a) de identificatiegegevens;
 - b) de adres- en contactgegevens.

Art. 26. De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de indiener van een adviesvraag en aan de andere betrokken partij.

De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, wisselt in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de aanvragers uit met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisselingen van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld

in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

Art. 27. De persoonsgegevens die conform dit decreet worden verwerkt, kunnen op basis van dit decreet uiterlijk tien jaar na afloop van de decretale taken worden bewaard. Nadat die tien jaar zijn verstreken, wordt een definitieve bestemming toegewezen aan de bestuursdocumenten waarin de persoonsgegevens zijn opgenomen, conform artikel III.87, §1, eerste lid, 3°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Art. 28. Elke persoon die, in welke hoedanigheid ook, betrokken is bij de uitvoering en de toepassing van dit decreet, is tot geheimhouding gehouden voor alle zaken waarvan die persoon kennis krijgt bij de uitvoering van diens taken.

In afwijking van het eerste lid kan de bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, de adviezen van de restitutiecommissie geanonimiseerd publiek maken.

Art. 29. De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, kan het advies van de restitutiecommissie met verwijdering van persoonsgegevens, en de namen van eventuele betrokken publieke overheden en publieke instellingen bekendmaken, conform de geheimhoudingslicht, vermeld in artikel 28.

Art. 30. De bevoegde dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, kan de voor- en achternaam van de leden van de restitutiecommissie bekendmaken.

Art. 31. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van de persoonsgegevens, de juistheid van de persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens, vermeld in artikel 23, kunnen worden verstrekt, nader omschrijven.

Hoofdstuk 10. Slotbepaling

Art. 32. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ